

Корисна модель відноситься до харчової промисловості, зокрема, до виготовлення напоїв, що володіють загальнозміцнюючою та оздоровчою дією.

Відомо, що у лікарських рослинах містяться в готовому стані біологічно активні речовини. Останнім часом значно виріс інтерес до лікарських рослин, оскільки наявність у лікарських рослинах фітогормонів, які вступають у біохімічні реакції, не раз у зовсім малих кількостях, надає рослинним лікам властивостей змінювати різні життєві процеси (при потребі заміної терапії). Характеризуючись великою фізіологічною активністю, вони відіграють роль стимуляторів функцій хворих органів, нормалізуючи їх.

В зв'язку з цим, на основі лікарських рослин розроблений різноманітний асортимент зборів для готування напоїв загальнозміцнюючої та оздоровчої дії.

Відомий збір, що містить траву чебрецю (4 частини), траву полину гіркого (1 частина). 1 столову ложку суміші заливають склянкою води, доводять до кипіння, кип'ятять 5 хвилин і проціджують. П'ють по 1 столовій ложці тричі на день протягом 1-3 місяців [1].

Найбільш близьким по технічній суті та результату, який досягається є збір лікарських рослин, що містить, мас.ч.: траву чебрецю (15-25), траву і суцвіття мачка жовтого (15-25), кореневище левзеї софлороподібної (8-15), траву золототисячника (8-15), траву мучниці (8-15), суцвіття пижмо (8-15), траву полину (8-15), траву копитняку європейського (5-10). Беруть 200г отриманої суміші, заварюють 50мл окропу та настоюють 20-30 хвилин. Приймають настій, як чай разом з осадом за 30 хвилин перед сніданком 1 раз на день [2].

Недоліком зазначених засобів є невисокий зміст біологічно активних речовин, а також складність готування суміші, засіб їх заварки та застосування, що не завжди можливо, наприклад, протягом дня.

Зазначені збори із рослинної сировини недостатньо ефективні, тому що в них відсутні природні рослинні компоненти, що у сполученні з іншими рослинними компонентами більш активно сприяють процесові загального зміцнення та оздоровлення організму людини для профілактики алкоголізму.

В основу корисної моделі поставлено завдання удосконалення фіточаю №31 "Похмільний" як загальнозміцнюючого та оздоровлюючого засобу для організму людини, який запобігає розвитку абстинентного синдрому, знижує алкогольну залежність, нормалізує діяльність нервової системи, у якому за рахунок добору компонентів рослинного походження і їхнього кількісного співвідношення забезпечується більш висока ефективність збору з погляду загальнозміцнюючого та оздоровлюючого впливу на організм людини.

Поставлене завдання вирішується за рахунок того, що фіточай №31 "Похмільний", який включає траву золототисячника звичайного, траву чебрецю плазкого, згідно корисної моделі, додатково містить кореневища айру болотного, листя касії гостролистої, траву звіробою звичайного, траву розмарину лікарського, траву деревія звичайного, плоди горобини чорноплідної при наступному співвідношенні компонентів, мас. %:

трава золототисячника звичайного	7,0-7,5
трава чебреця плазкого	7,5-8,0
кореневища айру болотного	8,5-9,0
листя касії гостролистої	17,0-17,5
трава звіробою звичайного	16,5-17,0
трава розмарину лікарського	8,0-8,5
трава деревія звичайного	17,0-17,5
плоди горобини чорноплідної	16,5-17,0

Зазначені ознаки складають сутність корисної моделі.

До складу фіточаю №31 "Похмільний" входить комплекс біологічно-активних сполук, а саме: поліфенольні сполуки, органічні кислоти, каротин, сапоніни, фітонциди, флавоноїди і мінеральні солі (особливо калію), вітаміни, холін, гіркоти, жирні та ефірні олії та інші речовини, які обумовлюють тонізуючу, антидипресантну, антиоксидантну, антисептичну, дезінтоксикуючу, сечогінну, жовчогінну, спазмолітичну, капіляррозміцнюючу, антиспастичну, протисудинну дію.

Корисна модель пояснюється описом лікарських рослин, які використовуються та рецептурою фіточаю.

Трава золототисячника звичайного містить алкалоїд генціанін, гіркі глікозиди, флавоноїди, тритерпеноїди, фітостерини, ефірні олії. Стимулює секрецію залоз шлунково-кишкового тракту, посилює перистальтику кишечника і скорочення м'язів матки, має протизапальну та кровоспинну дію.

Трава чебрецю плазкого містить такі речовини: ефірна олія з тимолом (до 50%), карвакролом, борнеолом, цимолом, піненом; дубильні речовини, флавоноїди, тритерпенові кислоти, мінеральні солі. Рослина має антиспастичні і дезінфікуючі властивості, покращує функціональний стан бронхолегеневої системи та шлунково-кишкового тракту.

Трава звіробою звичайного містить дубильні речовини, флавоноїди, сапоніни, ефірну олію, смолисті речовини, каротин. Має спазмолітичну, жовчогінну, протизапальну, антидепресантну, тонізуючу дію.

Кореневища айру болотного містять акорин (гіркий глікозид), дубильні речовини (катехінові таніни), холін, смоли, полісахариди, слизи, ефірну олію. Має спазмолітичну та седативну дії, поліпшує апетит, нормалізує кислотність шлунку, відновлює порушені травні рефлексі.

Листя касії гостролистої містять флавоноїди, антраглікозиди, антрахінони, алоеемодин, кампферол, фітостерол, фітостеролін, смоли, ізорамнетин, які обумовлюють послаблюючу дію.

Трава розмарину лікарського містить розмарицин, органічні кислоти (урсолову та розмаринову), ефірні олії (до 1,2%): піннол, камфен, цинеол, борнеол, камфора). Посилює кровообіг, має жовчогінну, тонізуючу та болевтамувальну дію.

Трава деревія звичайного накопичує: гіркоти, ефірну олію, дубильні речовини, органічні кислоти, каротин, сапоніни, фітонциди, флавоноїди та мінеральні солі (особливо калію). Діє як дезінфікуючий, протизапальний і протисудомний засіб. Високий вміст калію разом з іншими речовинами стимулює діяльність нирок, наявність вітаміну К зупиняє кровотечі (легеневі, кишкові, носові, маткові, ниркові).

Плоди горобини чорноплідної містять фенольні сполуки, пектинові речовини, цукри, фенолкарбонові кислоти, фолієву кислоту, рибофлавін, ніотинову кислоту, токоферол та мікроелементи. Рослина має піпотензивні, капіляррозміцнюючі, спазмолітичні, протизапальні властивості.

Фіточай №31 "Похмільний" готують із лікарських рослин, зібраних та перероблених по прийнятих технологіях. Фіточай готують у вигляді суміші, мас. %: кореневища айру болотного (8,5-9,0), листя касії гостролистої (17,0-17,5),

трави звіробоя звичайного (16,5-17,0), трави золототисячника звичайного (7,0-7,5), трави розмарина лікарського (8,0-8,5), трави чебреця плазкого (7,5-8,0), трави деревія звичайного (17,0-17,5), плодів горобини чорноплідної (16,5-17,0).

Для зручності застосування попередньо подрібнений лікарський збір розфасовується в пакетики для разової заварки вагою 1,5г, що виготовлені із пористого паперу, який не розмокає, дозволений Міністерством охорони здоров'я України для контакту з даним видом продукту. З зазначеної рослинної сировини готують напій шляхом заливання 1 пакетика для разової заварки вагою 1,5г 1 склянкою окропу (100-150мл), настоюють протягом 10-15 хвилин. Отриманий напій приймають усередину по одній чашці 2-3 рази на день протягом 1,5-2 місяців.

Приклади конкретного виконання.

Приклад 1. Фіточай №31 "Похмільний" готують у вигляді суміші, мас. %:

трава золототисячника звичайного	7,5
трава чебреця плазкого	7,5
кореневища айру болотного	8,5
листя касії гостролистої	17,5
трава звіробоя звичайного	16,5
трава розмарину лікарського	8,5
трава деревія звичайного	17,5
плоди горобини чорноплідної	16,5

Зазначений лікарський збір у кількості 1 пакетика для разової заварки вагою 1,5г заливають 1 склянкою окропу (100-150мл), настоюють протягом 10-15 хвилин. Отриманий напій приймають усередину по одній чашці 2-3 рази на день протягом 1,5-2 місяців. Застосування цього фіточаю №31 по зазначеній процедурі забезпечує більш ефективний результат щодо загальнозміцнюючого та оздоровлюючого впливу на організм людини для профілактики алкоголізму у порівнянні з прототипом.

Приклад 2. Фіточай №31 "Похмільний" готують та приймають аналогічно прикладу 1, тільки суміш беруть при наступному співвідношенні компонентів, мас. %:

трава золототисячника звичайного	7,2
трава чебреця плазкого	7,8
кореневища айру болотного	8,8
листя касії гостролистої	17,2
трава звіробоя звичайного	16,8
трава розмарину лікарського	8,2
трава деревія звичайного	17,2
плоди горобини чорноплідної	16,8

Приклад 3. Фіточай №31 "Похмільний" готують та приймають аналогічно прикладу 1, тільки суміш беруть при наступному співвідношенні компонентів, мас. %:

трава золототисячника звичайного	7,0
трава чебреця плазкого	8,0
кореневища айру болотного	9,0
листя касії гостролистої	17,0
трава звіробоя звичайного	17,0
трава розмарину лікарського	8,0
трава деревія звичайного	17,0
плоди горобини чорноплідної	17,0

Застосування фіточаю №31 "Похмільний" по зазначеній процедурі забезпечує такий же результат, як і по прикладах 1 і 2 щодо загальнозміцнюючого та оздоровлюючого впливу на організм людини для профілактики алкоголізму у порівнянні з прототипом.

Наведені приклади підтверджують, що цей фіточай №31, який по своєму складу є нешкідливим, практично не токсичний, не має побічної дії в межах зазначених компонентів і їхніх співвідношень, забезпечує більш високий результат при його застосуванні в якості загальнозміцнюючого та оздоровлюючого засобу, який запобігає розвитку абстинентного синдрому, знижує алкогольну залежність, нормалізує діяльність нервової системи.

Джерела інформації, які використані при складанні заявки:

1 І.І. Перевозченко, Т.Л. Андрієнко, Б.В. Заверуха. "Шукайте лікаря в природі". Київ, "Урожай", 2002, с.191.

2. Патент РФ №2040271 МПК А 61 К 35/78, опубл. 27.07.95, Бюл.№21 (прототип).